

DEBATTANSVARLIG:

Hans Petter Sjøli
Twitter: @RettepSnah

DEBATTUTVIKLER:

Trine Saugestad Hatlen**Leserinnlegg: sidet@vg.no Kronikk og replikk: debatt@vg.no**

Send ditt innlegg: Navn og adresse må oppgis, også når navnet ikke skal i avisen. Angrep på privatpersoner må signeres med fullt navn. VG har rett til å kutte i teksten. All kommunikasjon skal foregå skriftlig via våre epostadresser. Hovedkronikk: 5000 tegn. Replikk: 1500 tegn.

UKRAINA: – Vi ønsker Norges beslutning om å signere EU-prosjektet om felles anskaffelse av ammunisjon velkommen. Hovedmålet er å levere raskt, og prosjektet tilbyr en «fast track» prosedyre.

Vi må fremskynde historien

Felles innkjøp av ammunisjon til Ukraina vil bidra til en rettferdig fred.

KRONIKK

JOSEP BORRELL,

EUs høye representant for utenriks- og sikkerhetspolitikk og visepresident i EU-kommisjonen

Siden februar 2022 har Ukraina blitt tvunget inn i en høyintensitetskrig der landets frihet og nasjonale overlevelse står på spill. For å forsvare seg selv og stå tilbake mot Russland, trenger ikke Ukraina kun politisk og økonomisk støtte.

De trenger også våpen og ammunisjon; våpen er ubrukelig uten ammunisjon.

Akkurat nå er de russiske lagrene og bruken av artillerigranater mye høyere enn Ukrainas. Prisen for denne forskjellen betales i ukrainske liv. Vi har gjentatte ganger sagt at forsvaret av Ukrainas suverenitet er eksistensielt.

Både for Ukraina, men også for resten av Europa. Vi kan ikke oppnå målet om suverenitet uten å gi Ukraina midler til å nå det.

Siden starten av Russlands krig mot Ukraina har EU vist at vi forstår hva som står på spill. For ett år siden begynte vi, for første gang noensinne, å finansiere levering av offensivt militærutstyr til et land under angrep; på høsten begynte vi å trene ukrainske soldater på vårt territorium.

Vi vil ha trent ca. 30 000 ukrainske soldater innen året. Siden begynnelsen av krigen har Norge vist stor vilje til å engasjere seg i EU-initiativer til støtte for Ukraina. Så langt har Norge lovet

nesten 400 millioner kroner.

Av dette beløpet har 150 millioner kroner bidratt til budsjettet til EUs «Military Assistance Mission» til støtte for Ukraina, hvor Norge har sendt instruktører for å bidra til opplæring i regi av EU.

Og akkurat nå tar EU et nytt stort skritt, ved å samarbeide om å forsyne Ukraina med nødvendig ammunisjon.

Den 23. mars ble europeiske ledere enige om et «tresorsforslag». Forslaget innebærer et mål om å fremskynde leveringen og felles anskaffelser av ammunisjon og tar sikte på en felles innsats om å skaffe én million runder med artilleriammunisjon til Ukraina de neste 12 månedene.

Helt konkret vil vi under det første sporet bruke en milliard euro fra European Peace Facility som er atskilt fra selve EU-budsjettet, for å refundere medlemsland som er klare til å levere ammunisjon, og hvis forespurt, missiler, til Ukraina umiddelbart.

Dette vil komme fra eksisterende beholdninger eller omprioritering av bestillinger.

Under det andre sporet vil vi bruke ytterligere en milliard euro til tilbakebetaling av felles anskaffelser av 155 mm ammunisjon til Ukraina.

Dette vil vi gjøre gjennom EUs og Norges forsvarsindustri. Mer konkret vil dette foregå gjennom Det europeiske for-

svarsbyrået (EDA) eller gjennom felles oppkjøpsprosjekter.

Vi ønsker Norges beslutning om å signere EDA-prosjektet om felles anskaffelse av ammunisjon velkommen. Hovedmålet er å levere raskt, og EDA-prosjektet tilbyr en «fast track» prosedyre.

Ved felles anskaffelse gir vi industrien signalene den trenger for å levere på kortest mulig tid.

Det tredje sporet handler om å øke den europeiske industriens kapasitet til å møte den økte etterspørselen, slik at det europeiske militæret kan fylle opp sine lagre mens de forsyner Ukraina.

Her vil EU-kommisjonen støtte økning av produksjonskapasitet for å håndtere flaskehals og effektive anskaffelsesprosedyrer, inkludert gjennom økonomiske incentiver.

I løpet av de siste 20 årene har Europa redusert investeringer i forsvarsindustriell kapasitet. På grunn av det radikalt endrede sikkerhetsmiljøet er det nå behov for at vi øker disse investeringene.

Denne historiske avgjørelsen om felles innkjøp av ammunisjon til Ukraina demonstrerer EUs evne til å handle raskt og er et bevis på at vi fortsatt er fast bestemt på å gi Ukraina midlene de trenger til sitt legitime selvforsvar.

EU og Norges samarbeid om assistanse til Ukraina sender også et sterkt politisk signal om samhold.

Avgjørelsen vil reise spørsmål om hvordan det å gi stadig flere våpen kan få slutt på krigen. Svaret er at for å kunne forsvare seg og stoppe krigen uten at Ukraina må overgi seg, trenger Ukraina både våpen og ammunisjon – så lenge Russland velger å fortsette å angripe og bombe Ukraina.

Selvfølger vi, som Ukraina, fred. Men vi søker ikke hvilken som helst fred. Vi ønsker en rettferdig og bærekraftig fred basert på FN-pakten der Russland trekker tilbake sine tropper fra hele Ukrainas territorium som de for tiden okkuperer.

Dette er også grunnen til at vi støtter president Zelenskys fredsstrategi.

Med andre ord, hvordan krigen tar slutt betyr noe. Krigen kan ikke ende med at Russland oppnår territoriale og/eller andre gevinster med sin angrepskrig.

Vi ønsker også ansvarlighet. Det er derfor tiltalen fra Den internasjonale straffedomstolen mot president Putin er viktig: Han må betale for krigsforbrytelsene han er ansvarlig for, inkludert tvangsbortføringen av barn fra Ukraina.

I denne krigen er historien og rettferdigheten på Ukrainas side. Men vi må fremskynde historien; vår militære støtte og beslutning om felles anskaffelse av ammunisjon tjener saken for en rettferdig fred i Ukraina.

Det er derfor både den riktige og nødvendige avgjørelsen.

«Med andre ord, hvordan krigen tar slutt betyr noe. Krigen kan ikke ende med at Russland oppnår territoriale og/eller andre gevinster med sin angrepskrig.»

Følg VG Meninger på Facebook
www.facebook.com/vgmeninger